

Poznań, 16.07.2022r.

Dr hab. Wojciech Adamczyk, prof. ucz.
Zakład Dziennikarstwa WNPiD
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza Poznań
E mail: wojciech.adamczyk@amu.edu.pl

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr KAROLINY POLIŃSKIEJ

Funkcja kontrolna mediów na przykładzie politycznego dziennikarstwa śledczego w polskich tygodnikach opinii w latach 2013-2017

**przygotowanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Stanisława Michalczyka
promotor pomocniczy: dr Katarzyna Brzoza-Kolorz**

Recenzja odnosi się do następujących elementów: znaczenia problematyki badań, istotności podjętego tematu, struktury rozprawy, zawartości merytorycznej, zastosowanej metodologii i przebiegu badań, formalnych aspektów pracy. Na końcu zaprezentowana została konkluzja dotycząca dopuszczenia rozprawy do dalszego procedowania. Przedłożona praca podlega ocenie zgodnie z wymogami określonymi w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017r., poz. 1789 z późn. zm.) w odniesieniu do oryginalności rozwiązania problemu naukowego, wykazanej w rozprawie ogólnej wiedzy teoretycznej Autorki w danej dyscyplinie naukowej, a także posiadanej umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Znaczenie problematyki badań

Problematyce dziennikarstwa śledczego i jego wpływie na funkcjonowanie instytucji politycznych, przebiegu procesów decyzyjnych, legislacyjnych, zmian personalnych na szczytach organów władzy publicznej i politycznej oraz eliminowaniu przejawów patologii instytucji politycznych poświęcono w literaturze medioznawczej i politologicznej wiele miejsca. Obszar badań dotyczący dziennikarstwa śledczego oraz jego wpływu na sferę

polityki i sferę publiczną, szeroko od lat dyskutowany i analizowany w zachodniej nauce, na gruncie polskim nie doczekał się jeszcze wielu kompleksowych opracowań. Jest to bowiem w polskiej rzeczywistości zagadnienie o stosunkowo krótkiej historii, sięgającej w swoim początkowym stadium przełomu lat 80. i 90. XX wieku. Zbyt krótka perspektywa czasowa stanowi zatem dla badacza poważne wyzwanie, zarówno w analizie bieżących wydarzeń, jak i w pogłębionej refleksji naukowej. Rozumie to doskonale mgr Karolina Polińska, koncentrując się w swoich badaniach na wąskim, lecz bardzo ważnym aspekcie funkcjonowania tej formy dziennikarstwa – wypełnianiu funkcji kontrolnej mediów. Dziennikarstwo śledcze stanowi bowiem najczęściej przywoływany w literaturze przedmiotu przykład realizowania przez media masowe funkcji kontrolnej (*watchdog function of the press*) wobec świata polityki, biurokracji i podmiotów gospodarczych. Jest jednocześnie powszechnie wskazywane, jako synonim działalności prasy, określanej mianem „czwartej władzy”, na co słusznie zwraca uwagę Autorka już we wstępie (s. 5), a następnie rozwija tę myśl w podrozdziale 1.5 poświęconym funkcjom mediów w systemie społecznym i politycznym (s. 49 i nast.). Dziennikarstwo śledcze stanowi istotny element zarówno komunikowania politycznego, jak i dziennikarstwa politycznego, odgrywając kluczową rolę w monitorowaniu działań organów władzy, urzędów władz publicznych i polityków oraz ujawnianiu i nagłaśnianiu wszelkich przejawów patologii instytucji oraz dezorganizacji społecznej, będących poważnym zagrożeniem dla prawidłowego przebiegu procesów zachodzących w obrębie systemu politycznego i w jego relacjach z otoczeniem. Ten rodzaj działalności mediów wpływa jednocześnie na pobudzenie opinii publicznej, której presja wywierana na instytucjonalne elementy systemu politycznego w konkretnych sprawach prowadzi do jakościowych zmian, będących efektem konwersji wewnątrzsystemowej, co również analizuje w dysertacji Doktorantka w podrozdziale 1.1 (ss. 12-16). Dlatego rozprawę należy uznać za poznawczo wartościową, ponieważ takie ujęcie problematyki na gruncie polskim ma nowatorski charakter.

Istotność podjętego tematu

Celem podjętych przez Doktorantkę badań było „zweryfikowanie, czy w badanym okresie, w wybranych polskich tygodnikach opinii, realizowano funkcję kontrolną w aspekcie dziennikarstwa śledczego” (s. 9). W kontekście przeprowadzonych badań można stwierdzić, że ów cel został nader skromnie sformułowany, ponieważ – co wynika z treści dysertacji – Autorka poszła w swoich dociekaniach znacznie dalej, analizując intensywność śledztw dziennikarskich w badanych tytułach przed i po wyborach, ich jakość, skuteczność

oddziaływania oraz potencjalne ich wykorzystanie jako instrumentu wpływu na bieżącą politykę. Znaczenie tych dociekań związane jest z polaryzacją polskiej sceny politycznej, co ma swoje odbicie między innymi na rynku mediów, a tym bardziej tygodników opinii. Prasa drukowana, rozgłośnie radiowe, stacje telewizyjne i portale internetowe informujące o polityce często nie ukrywają swoich sympatii partyjnych, co nie pozostaje bez wpływu na zawartość przekazów i opinie odbiorców tworzących audytoria tych mediów. Doktorantka postanowiła zrealizować powyższy cel podejmując się analizy przekazów w czterech tygodnikach opinii spełniających w badanym okresie następujące warunki: pełną numerację, poziom cytowalności, wielkość sprzedaży oraz posiadających wyraźną linię polityczną. Do badania wybrała: centroprawicowy „Wprost”, liberalno-lewicową „Politykę”, liberalny „Newsweek” oraz konserwatywny „wSieci/Sieci” (s. 155). Wymienione tytuły bez wątpienia prezentowały określone oblicze ideowe i stanowiły interesujący przedmiot badań. Cezury pracy również zostały umiejętnie dobrane, bowiem lata 2013-2017 w polskiej polityce i mediach obfitowały w wydarzenia polityczne, które przyniosły alternację na gruncie władzy ustawodawczej i wykonawczej. Wybory prezydenckie z sierpnia 2015 roku wyniosły na urząd Prezydenta RP przedstawiciela polskiej konserwatywnej prawicy, który zastąpił na tym stanowisku reprezentanta ugrupowań centrowo-prawicowych rządzących Polską przez osiem wcześniejszych lat. Pod koniec października 2015 roku, w wyniku wyborów parlamentarnych, doszło natomiast do zmiany w łonie władzy ustawodawczej, ponieważ Zjednoczona Prawica zastąpiła u steru rządów dotychczasową koalicję PO-PSL. Okres prowadzonych przez Doktorantkę badań obejmuje zatem dwa ostatnie lata poprzedzające wspomniane wydarzenia, rok wyborów oraz pierwsze dwa lata pod rządami reprezentantów prawicy. Owe pięć lat dało badaczce realną szansę na zgromadzenie odpowiednio dużego materiału do analizy publikacji śledczych, umożliwiając jednocześnie weryfikację postawionych w pracy hipotez. Za słuszne należy zatem uznać zarówno wybór tematu, jak i przyjętą w dysertacji doktorskiej perspektywę badawczą.

Struktura rozprawy

Na rozprawę doktorską mgr Karoliny Polińskiej składa się: wstęp, sześć rozdziałów, zakończenie, bibliografia, spisy tabel, rysunków, wykresów, wzorów oraz cztery aneksy. Konstrukcja dysertacji wykazuje balans pomiędzy elementami o charakterze teoretycznym (139 stron) i empirycznym (139 stron). Rozdziały pracy uszeregowano problemowo, począwszy od teoretycznych rozważań na temat systemu politycznego i jego relacji z systemem medialnym, konceptualizacji problemów badawczych i kluczowych dla rozprawy

pojęć oraz zagadnień bezpośrednio odnoszących się do tradycji dziennikarstwa śledczego i jego potencjalnego wpływu na sferę polityki, a skończywszy na prezentacji założeń metodologicznych i wyników przeprowadzonych badań.

Niedociągnięciem jest brak we wstępie hipotez i problemów badawczych oraz syntetycznego wskazania na najważniejsze publikacje wykorzystane w pracy. W odniesieniu do hipotez i problemów badawczych Autorka dysertacji umieściła je w rozdziale IV (s. 178-180), gdzie znajduje się ich szczegółowe omówienie. Ma to swoje konsekwencje dla zawartości zakończenia pracy, bowiem szczegółowe omówienie wyników badań z ich odniesieniem do weryfikacji lub sfalsyfikowania założonych hipotez stanowi treść podrozdziału 6.14 (s. 282-290), a nie zakończenia. Jednocześnie wspomniane pytania odnoszą się do istoty badań empirycznych, omówionych w trzech ostatnich rozdziałach, a nie do całości pracy.

Część teoretyczną pracy rozpoczyna rozdział I, w którym Autorka prezentuje rozważania poświęcone kategorii systemu politycznego i jego relacji z otoczeniem. Stąd też odwołanie do koncepcji cybernetycznej systemu politycznego Davida Eastona, rozwiniętej przez Gabriela A. Almonda i G. Bingham Powella. Odwołanie do koncepcji cybernetycznej (komunikacyjnej) jest zasadne, w nim bowiem należy upatrywać aktywność dziennikarstwa śledczego w obszarze żądań (input) wnoszonych do systemu politycznego. Celami tak rozumianej aktywności są przedstawienie materiałów prasowych, które mogłyby sprowokować reakcje społeczne i wywołać żądania oraz postulaty przeprowadzenia reform, mobilizowanie elit politycznych do podjęcia bardziej zdecydowanych akcji w celu wyeliminowania lub choćby zredukowania patologicznych zachowań wśród rządzących, a także współpraca z urzędnikami oraz reprezentantami instytucji politycznych w celu uzyskania dostępu do materiałów, które po opublikowaniu przełożyłyby się na uzyskanie poparcia grup społecznych lub elit politycznych. W ramach konwersji wewnątrzsystemowej owe żądania wraz z poparciami wnoszonymi przez otoczenie systemu politycznego poddane zostają przekształceniu w decyzje, które ujawniają się na wyjściach systemu (output). W tej części pracy Doktorantka analizuje również miejsce mediów masowych w systemie demokratycznym oraz relacje pomiędzy systemem politycznym a systemem medialnym. W tym ostatnim aspekcie omawia interakcje występujące na styku obu systemów, które mają zarówno charakter polityczny, jak i informacyjny. Dziennikarstwo śledcze w rozważaniach dotyczących roli oraz funkcji mediów w procesie politycznym zaliczane jest do podejścia radykalnego. We wzajemnych relacjach reżimu demokratycznego media są zatem polem

fakt, że badanie właściwe zostało poprzedzone badaniem pilotażowym na mniejszej liczbie próbie. Dodatkowo Doktorantka scharakteryzowała opracowany na potrzeby badania klucz kategoryzacyjny, zawierający 44 zmienne (ss. 174-178). W podrozdziale 4.2 przedstawione zostały hipotezy i problemy badawcze odnoszące się do wspomnianej procedury analizy zawartości prasy. Równorzędnych hipotez badawczych, bez wskazywania głównej i pomocniczych, zostało zaprezentowanych siedem. Założenia te sugerują między innymi związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy opcją sprawującą rząd w Polsce a intensywnością i zawartością przekazów na temat działań władzy, stronniczością tygodnika a częstotliwością podejmowanych śledztw oraz potencjalny wpływ dochodzeń dziennikarskich na sferę polityki. Jednocześnie Autorka zaprezentowała dziewięć pytań badawczych, służących realizacji założonego celu badawczego. Podobnie jak w przypadku hipotez, wspomniane pytania odnoszą się jedynie do projektowanego badania empirycznego. Rozdziały V i VI zawierają szczegółowe omówienie wyników przeprowadzonych badań, zarówno ilościowych, jak i jakościowych. Każdy z elementów został omówiony w osobnym podrozdziale, co czyni rozważania Autorki usystematyzowanymi i przejrzystymi. Ilustracją uzyskanych wyników są liczne zestawienia tabelaryczne i wykresy, ułatwiające analizę danych. Wartościowym składnikiem prezentacji wyników badań są bez wątpienia tabele krzyżowe z uwzględnieniem kilku zmiennych, co stanowi ważne pogłębienie analizowanego problemu.

Zawartość merytoryczna

Mgr Karolina Polińska w prawidłowy sposób wykorzystwała znane koncepcje badawcze w analizie kluczowych zagadnień. Odwołanie się do jednego z głównych nurtów w badaniach prasoznawczych - funkcjonalizmu - pozwoliło jej skutecznie zbadać realizację funkcji kontrolnej w wybranych tygodnikach opinii, wskazując w przypadku analizowanych śledztw dziennikarskich na ich rzeczywistą efektywność (lub jej brak) i skalę potencjalnego wpływu na sferę polityki. Autorka przedstawiła w badaniu empirycznym siedem hipotez o równorzędnym charakterze:

1. Pierwsza z nich brzmi: „pomimo poglądu, że kondycja dziennikarstwa śledczego w Polsce jest w kryzysie, jego natężenie i kontrola rządzących, wskazuje na ciągłą żywotność”. Zdaniem Autorki częsta w środowisku medioznawców i samych ludzi mediów opinia o słabości dziennikarstwa śledczego nie znajduje potwierdzenia w realizowaniu przez ten rodzaj dziennikarstwa funkcji kontrolnej.

2. Druga z nich brzmi: „w zależności od opcji politycznej, która ma władzę, istnieje związek między wzmogoną obecnością w dziennikarskich materiałach śledczych, tematów dotyczących rządzącej opcji politycznej i mniejszej obecności opozycji”. Doktorantka założyła, że publikacje śledcze częściej prezentują krytyczny stosunek wobec rządzących, niż w stosunku do ugrupowań opozycyjnych.
3. Trzecia z nich brzmi: „dziennikarstwo śledcze oddziałuje na zmianę rzeczywistości politycznej, zgodnie z modelami zespołu D. L. Protessa”. Badając siłę oddziaływań publikacji będących następstwem śledztw dziennikarskich Autorka odwołała się do wariantów klasycznego modelu muckrakingu słusznie zakładając, że skuteczność wpływu badanych dochodzeń na politykę jest zróżnicowana.
4. Czwarta z nich brzmi: „w śledczych tekstach dziennikarskich istnieje następująca zależność: kiedy redakcje opowiadają się po jednej stronie politycznej – ferują wyroki dla strony opozycyjnej”. Doktorantka założyła, że teksty śledcze charakteryzują: stronniczość, niejednokrotnie jednostronny sposób prezentowania problemu i wskazywanie winnego, którym częściej jest przedstawiciel nielubianej władzy/opcji politycznej niż opozycji.
5. Piąta z nich brzmi: „im wyższa stronniczość tygodnika tym większa częstotliwość relacjonowania śledztw dziennikarskich”. Zdaniem Autorki istnieje bezpośredni związek pomiędzy zaangażowaniem politycznym tygodnika opinii a stronniczym przedstawianiem w publikacjach śledczych afer dotyczących określonej opcji politycznej.
6. Szósta z nich brzmi: „preferencja danej opcji politycznej przez dany tytuł powoduje, że w dziennikarstwie śledczym, pisząc o opozycji przedstawia się ją w politycznym świetle”. Zgodnie z tym założeniem sprzyjanie konkretnej opcji politycznej przez redakcję tygodnika opinii powoduje krytyczny stosunek do przeciwników politycznych, a co za tym idzie osadzenie publikacji śledczych na ich temat w kontekście politycznym.
7. Siódma z nich brzmi: „dziennikarstwo śledcze w tygodnikach opinii ma tendencję do tabloidyzacji”. Autorka założyła, że redakcje dążąc do zwiększenia widoczności publikacji śledczych stosują zabiegi świadczące o odchodzeniu od tradycyjnego formatu prezentowania wyników dochodzeń na rzecz ich tabloidyzowania.

Z powyżej przywołanych 7 hipotez tylko jedna (trzecia), w wyniku przeprowadzonego badania, została sfalsyfikowana (ss. 282-290).

Konstrukcja pracy, zawartość poszczególnych rozdziałów oraz przeprowadzony przez Autorkę rzeczowy wywód podporządkowane zostały realizacji założonego celu badań. Osadzona w koncepcji funkcjonalizmu analiza aktywności w wybranych tygodnikach opinii dziennikarstwa śledczego odwołuje się do znanych z literatury koncepcji rodzajów dziennikarstwa śledczego Billa Kovacha i Toma Rosenstiela, relacji pomiędzy mediami a polityką Winfrieda Schultza, wariantów klasycznego modelu muckrakingu autorstwa zespołu kierowanego przez Davida L. Protessa czy roli skandalu w ujawnianiu bezprawnych lub/i amoralnych czynów osób publicznych Johna B. Thompsona i Hansa Mathiasa Kepplingera. Autorka w swojej dysertacji umiejętnie połączyła wątki politologiczne z medioznawczymi wykazując, że realizowana przez media funkcja kontrolna może, w określonych sytuacjach, wpływać na bieg wydarzeń politycznych, włącznie z alternacją władzy. Jednocześnie mgr Karolina Polińska słusznie zastrzega, że wpływ publikacji śledczych niejednokrotnie bywa przeceniany, a same wyniki dochodzeń reporterskich stanowią często jedynie jeden z kluczowych składników wywierania wpływu na polityków i działania instytucji władzy. Podsumowując stronę merytoryczną dysertacji należy stwierdzić, że Autorka zaprezentowała bardzo dobrą orientację w literaturze przedmiotu, w dużej części anglojęzycznej, i umiejętniej wykorzystywała ją do własnych badań.

Zastosowana metodologia i przebieg badań

Doktorantka do realizacji założonego w pracy celu i weryfikacji przyjętych hipotez zastosowała metodę ilościowej analizy zawartości prasy, w szczególności posługując się analizą frekwencyjno-tematyczną oraz wartościująco-oceniającą. Badanie właściwe poprzedzone zostało badaniem pilotażowym, do którego wybrano po sześć numerów każdego z czterech tygodników opinii. Przeprowadzenie procedury badawczej odbyło się z zachowaniem kolejności etapów charakterystycznych dla analizy zawartości prasy. Badania objęły pięcioletni okres (lata 2013-2017), co wiązało się z koniecznością dokładnej lektury po ponad 250 numerów każdego z tytułów (s. 153). Materiały śledcze zakwalifikowane do badania Autorka znalazła z 155 numerach. Dobór próby badawczej, przeprowadzenie samej procedury oraz sposób prezentacji wyników nie budzą zastrzeżeń. Tym samym Doktorantka udowodniła, że potrafi samodzielnie zrealizować wymagający projekt badawczy zachowując przy tym sporą dozę krytycyzmu, choćby wobec ograniczeń dotyczących samej metody badawczej (s. 170).

starcia różnych interesów, a treścią ich działań jest naprawianie niesprawiedliwości, ujawnianie nagannych i szkodliwych działań rządzących oraz krytyka błędnych decyzji i niewłaściwego postępowania ludzi władzy. Rozdział I kończy syntetyczne przedstawienie zagadnienia funkcji mediów, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji kontrolnej. Ten fragment rozważań, osadzony w nurcie funkcjonalizmu, traktuje o zróżnicowanym rozumieniu powinności nałożonej na media i dziennikarzy, a związanej ze sprawowaniem kontroli, czego dowodem są trafnie przywołane w pracy ujęcia tego problemu odwołujące się do ustaleń badaczy tego zagadnienia (ss. 51-52).

Dwie kolejne teoretyczne części rozważań dotyczą problematyki dziennikarstwa śledczego. W rozdziale II Autorka prezentuje zwięzły i przemyślany wykład przedstawiający dotychczasowe ustalenia naukowe odnoszące się do kluczowych pojęć, typologii tej formy uprawiania dziennikarstwa, kwestii wykorzystania skandalu do mobilizowania opinii publicznej, uwarunkowań prawnych oraz niejawnych metod działania reporterów dochodzeniowych. Doktorantka doprecyzowuje pojęcie dziennikarstwa śledczego, które w literaturze przedmiotu na przestrzeni ostatnich kilku dziesięcioleci jest różnorodnie definiowane, a co za tym idzie, oczekiwania względem reporterów dochodzeniowych są odmiennie określane. Ważnym z punktu widzenia tematu rozprawy jest podrozdział 2.3, w którym Doktorantka omówiła warianty klasycznego modelu muckrakingu, wskazując na różnorakie następstwa śledztw dziennikarskich. Rozdział III zawiera natomiast prezentację historycznych uwarunkowań rozwoju dziennikarstwa śledczego. Autorka zestawiała, na zasadzie porównania, dokonania amerykańskich muckrakerów z polskimi reporterami dochodzeniowymi. Posłużyła się w tym celu przedstawieniem reprezentatywnych przykładów śledztw, w których ustalenia dziennikarzy przełożyły się na polityczne konsekwencje, stanowiąc dowody skuteczności tej nieformalnej kontroli mediów nad władzą. Ten fragment rozważań prowadzi do konstatacji, że media masowe mają wobec systemu politycznego rolę sprawczą i przyczynową, co można zamknąć w stwierdzeniu: „komunikowanie masowe zmienia politykę”.

Kolejne trzy rozdziały pracy stanowią omówienie badań własnych o charakterze empirycznym. W rozdziale IV Autorka szczegółowo przedstawiła metodologię badań. Wskazała na wykorzystanie metody analizy zawartości prasy jednocześnie doprecyzowując, że posłużyła się analizą frekwencyjno-tematyczną oraz wartościująco-oceniającą (ss. 168-169). Zastosowanie tej konkretnej procedury należy uznać za zasadne w kontekście realizacji obranego tematu, jak i odpowiednio dopasowane do przedmiotu badań. Na uwagę zasługuje

Formalne aspekty rozprawy

Dysertacja została napisana poprawną polszczyzną. Autorka posługuje się w pracy językiem charakterystycznym dla publikacji naukowych, czyniąc swój wywód zrozumiałym i logicznym. Prawidłowo sporządzone zostały przypisy, zestawienia tabelaryczne, wykresy oraz aneksy. Bogata bibliografia została zestawiona w uporządkowany sposób: publikacje zwarte (125 pozycji), artykuły naukowe (107), prasa (95), netografia (40) i akty prawne (3). Drobne błędy w bibliografii dotyczą pozycji nr 22 w części „artykuły naukowe”, która powinna znaleźć się wśród publikacji zwartych oraz pozycji nr 81 w części „publikacje zwarte”, która alfabetycznie powinna zostać przeniesiona na pozycję 67 w tym samym zestawieniu (analogicznie pozycja nr 104 na 101). W tekście dysertacji znalazło się kilka niezręczności językowych. Na przykład, użycie terminu „topografia” zamiast „typografia” (s. 191), niezgodne z sensem zdania wykorzystanie słowa „insynuuje” (s. 154), sformułowanie „w czeluściach serwerów” (s. 52), „tkanka społeczna (s. 6) lub „tkanka medialna” (s. 8) czy „wydawczyni reporterów” (s. 127). Korekty wymagają również błędy w nazwach własnych: jest „The Bureau Invesyigative Journalism” (powinno być The Bureau of Investigative Journalism, s. 71), jest „Zatoka Świńska” (powinno być „Zatoka Świń” s. 78), jest Komitet Ochrony dziennikarzy (powinno być Komitet Ochrony Dziennikarzy s. 140), nazwiskach: jest Luhanna, a powinno być Luhmanna (s. 12), jest Tarabel, powinno być Tarbell (przypis 332, s. 121) czy datach: jest 1960r., powinno być 1690r. (s. 115), jest „po 89 roku”, powinno być „po 1989 roku” (s. 132). Pewne drobne zastrzeżenia można mieć również do zastosowania, choć bardzo rzadko, zbyt publicystycznych sformułowań („pajęczyna układów”, „wydrenowano pieniądze” s. 140) lub literówek (np. jest „Journalismy”, zamiast Journalism - s. 71; jest „praca partyjna” zamiast „prasa partyjna” – s. 23; jest „funkcja kontrola” zamiast „funkcja kontrolna” – s. 49; jest „Watergat” zamiast „Watergate” – s. 47). Poprawienia wymaga również przypis 323 – jest „Conrad B. Kosmanowa” zamiast „B. Kosmanowa” (s. 119), interpunkcja oraz niezrozumiałe wtrącenia w tekście (np. „jeden 40 a zero a” – s. 29; „stanowią jądro i systemu” – s. 31). Wskazane niedociągnięcia są łatwe do poprawienia i nie rzutują na ogólną, wysoką ocenę całej pracy, jednak w przypadku publikacji dysertacji należałoby je wyeliminować.

Konkluzja

Praca mgr Karoliny Polińskiej stanowi usystematyzowaną analizę z pogranicza nauk o polityce i nauki o mediach. Autorka podjęła się realizacji ambitnego projektu badawczego,

którego niewątpliwymi zaletami są nowatorskie spojrzenie – przez pryzmat realizacji funkcji kontrolnej - na skalę oddziaływań dziennikarstwa śledczego na świat polityki w polskich tygodnikach opinii oraz weryfikacja przyjętych założeń przy wykorzystaniu badań empirycznych. Dysertacja stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i wzbogaca dotychczasową wiedzę w obszarze potencjalnego wpływu publikacji śledczych na procesy polityczne i ewentualną zmianę społeczną. Autorka wykazała się znajomością ogólnej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk o polityce i nauki o mediach, podbudowując umiejętnie swój wywód literaturą przedmiotu. Zarówno w części teoretycznej, jak i empirycznej wykazała się umiejętnościami samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Zgodnie z wymogami określonymi w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017r., poz. 1789 z późn. zm.) wnoszę o dopuszczenie mgr Karoliny Polińskiej do kolejnego etapu postępowania w przewodzie doktorskim.

Poznań, dn. 16.07.2022r.

Wojciech Adamczyk

